

V ÚMLUVĚ LÁSKY

INSPIRACE K 18. V MĚSÍCI PRO
ŽIVOT ZE SCHÖNSTATTSKÉ
SPIRITUALITY

DUBEN 2025 č. 76

Měj naději a stavěj mosty

Chtěla bych se s vámi zamyslet nad aktuálním mottem naší schönstattské rodiny. První část “Nech rozeznít srdce nadějí” mě vede k zastavení nad slovem “naděje”. V rovině existenciální je spojena s jistotou, že vše dává smysl. V rovině duchovní jde v ruku v ruce s vírou. Naděje do nás vlévá určitou jistotu, že Bůh se stará a postará. A je posilována každodenní životní zkušeností. Katechismus nás učí, že spolu s vírou a láskou je darem od samotného Pána Boha, milostí a takzvanou božskou ctností. Tuto naději posilujeme modlitbou a máme o ni prosit. Naděje tryská z víry a předchází lásku. To, že nakonec v boji s těžkostmi vytrváme, je také postaveno na Boží milosti, bez té nemůžeme nic. Že jsme naději měli si můžeme uvědomit i zpětně, když vidíme, že jsme se pod náporom zkoušek a

těžkostí, jak se říká, nesesypali a neutekli z boje.

V Písmu sv. Sírachovec (25, 12) říká: “Bázeň před Hospodinem je počátek lásky k němu, důvěra pak je počátek přimknutí k němu.” Jinými slovy: milujeme ho, když jsme posilováni Duchem svatým, svatou bází Boží, a utíkáme se k němu, protože mu důvěřujeme. Podle Jeremiáše (17, 7) na nás sestupuje Boží požehnání, když se na Boha spoléháme v důvěře: “Požehnán buď muž, který doufá v Hospodina, který důvěřuje Hospodinu.”

S nadějí mi přichází na mysl obraz Panny Marie jako Hvězdy mořské, Hvězdy jitřní. Matka Boží pomáhá najít a vést směr nám hledajícím a ztraceným v bouřích v moři života. Ona září, byla hvězdou jitřní už v plánech Stvořitelových. Ona byla jistotou v jeho záměrech. Maria je na úsvitě celého stvoření a díla spásy.

Nejvyšší pokořil a přemohl ďábla, nepřítele člověka a otce lži, Mariinou neposkvrněností a poslušnou obětí svého Syna. Pater Kentenich prožíval ve svém mládí těžkou krizi, ze které se dostal, když se zahleděl na Pannu Marii. I jemu byla Hvězdou ve tmě, jí vděčil za to, že těžkou krizi, která byla na zbláznění, překonal.

Druhá část motto “a s odvahou stavěj mosty” mi připomněla osobnost svaté Anežky České. Přišla na svět asi v r. 1211. Jejími rodiči byli Přemysl Otakar I. a Konstancie Uherská, žena z královského rodu, avšak Přemyslova první manželka byla už asi od r. 1180 Adléta Míšeňská, dcera markraběte, se kterou měl několik dětí, mimo jiné i následníka trůnu, Vratislava. Konstancii, ženu asi o dvacet let mladší, si vzal Přemysl až v r. 1199, když předtím pražský biskup prohlásil asi dvě desítky let trvající manželství s Adlétou za neplatné z důvodu příbuzenství. Zneplatnění svazku, ke kterému došlo na Přemyslův podnět, Adléta ani její rodina neakceptovaly. Adléta se obrátila na papeže se svou pří, ale

neuspěla, papežská kurie rozluku manželství potvrdila jako platnou, ačkoli Přemyslovi toto manželství po mnohá léta po uzavření sňatku vyhovovalo. Adléta poté zesnula v r. 1211, mezitím už přivedli Přemysl s Konstancií na svět kupu dětí.

Anežka dospěla a poté, co neuzavřela manželství, i když nabídek k němu bylo několik, vstoupila do kláštera. Už za svého dětství a dospívání vynikala hlubokou zbožností a způsob jejího života spíš připomínal život v klášteře než v paláci. Při vstupu do kláštera bylo Anežce asi dvacet čtyři let. Uchvátil ji Kristus, přijala za svůj ideál svatého Františka a svaté Kláry, rozhodla se žít v radikální chudobě ve službě nejubožejším. Stala se první abatýší v pražském klášteře klarisek, tohoto postu se pravděpodobně po několika letech vzdala, a tak byly klarisky až do Anežčiny smrti bez abatýše. Říkali jí “starší sestra”. Ona sama a vlastně i její matka Konstancie viděly slabosti a hříchy svých bližních a uvědomovaly si potřebu pokání. Konstancie založila klášter Porta coeli v Předklášteří u Tišnova na

Moravě, kde byla později i pochována.

V tehdejší době nebylo vladařům, a výjimkou nebyla ani Anežčina rodina, cizí zbavovat se protivníků v cestě k moci drastickými způsoby jako bylo připravit je o život, v lepším případě je “jen” vyhnat za hranice vlasti. Královská dcera Anežka, pobývajíc většinu života ve skrytosti mezi klariskami, byla velmi vzdělaná žena (ovládající několik cizích řečí - vedle latiny a němčiny také italštinu), která si jistě byla vědoma, že politika vyžaduje diplomatické schopnosti zahrnující dobré komunikační schopnosti, kde volba správných slov pro danou chvíli hraje tu nejvýznamnější roli.

Podle toho, co říkají historikové, se zdá, že Anežka měla na svého bratra krále Václava I. značný vliv. Václav se stal českým králem v pětadvaceti letech, byl jím v letech 1230-1253. Ve čtyřicátých letech třináctého století musel přemoci útoky mongolských kmenů postupujících k hranici českého království. O několik let později, když se ještě nestačil vyrovnat s předčasnou smrtí

svého prvorozeného syna, se proti němu postavil druhorozený teprve čtrnáctiletý syn (pozdější Přemysl Otakar II.) v čele vzbuřenců. Česká šlechta zvolila Přemysla za Václavovy nepřítomnosti svým “mladším” českým králem a Václav se uchýlil do Míšně. Spor byl ukončen až o dva roky později potlačením revolty, mezitím Václavovi zemřela manželka a Přemyslovi matka (Kunhuta Štaufská).

K ukončení sporu pomohl i sám papež, který vyzýval šlechtu, aby se vrátila na stranu svého “starého” krále, a hrozil církevní klatbou. Když se Václavovi brány Prahy v srpnu 1249 opět otevřely, jak píše kronikář, vítalo ho procesí, které ho dovedlo až ke kostelu svatého Františka. Nebylo to jistě náhodou. Václav se podle kronikáře setkal se svou sestrou, předmětem jejich rozhovoru musel logicky být v první řadě spor mezi ním a jeho synem. A tak se můžeme domnívat, že Anežka vystupovala v roli prostředníka, který prosí o shovívavost a odpuštění pro svého synovce Přemysla. Jinými slovy se odvážíla stavět zborcený

most mezi oběma muži. Jak píše Anežčin životopisec, byla osobností, která spojovala znepřátelené strany.

S životopisem svaté Anežky je spjato mnoho legend. Také se má za to, že jí už v mládí bylo dáno poznat, že přežije všechny své nejdražší. Přežila svého staršího bratra Václava o mnoho let. Její synovec Přemysl zemřel ve věku pětačtyřiceti let v roce 1278 v bitvě na Moravském poli a sama Anežka zesnula asi o čtyři roky později na svou dobu v úctyhodném věku 71 let. Anežku vnímám jako orodovnici své vlastní rodiny, svého okolí i své rodné země.

V letošním svatém roce 2025, který je spojený s nadějí, prosíme o tento veliký dar. Snažme se po vzoru svatých včetně svaté Anežky s odvahou vycházet vstříc bližním a znovu stavět nebo pomáhat stavět zbourané mosty mezi námi, mezi druhými. A jsou-li mosty pevné, je to podnět k naší vděčnosti, s pokorou se o ně trpělivě starajme.

Otázky k zamyšlení:

- Kde vidím ve svém okolí (v rodině, v sousedství nebo na

pracovišti) nějaké příležitosti, výzvy ke stavění mostů mezi lidmi?

- Jsem nositelem naděje pro své okolí?

Použitá literatura:

První část (o naději):

P. Jan Ev. Urban, OFM: Vzkřís ke Kristu, Alverna, 1993, 1. vyd., str. 124-128

Míriam Liptovská: Krátké úvahy o loreťanských litaních, vydal Spolok sv. Vojtecha, Trnava, 1994, edice K výšinám, 8. svazek, str. 78

Úryvky z Písma svatého jsou z webové stránky: <http://www.biblenet.cz/>

Druhá část (o stavění mostů):

Jaroslav Polc: Agnes von Böhmen, R. Oldenbourg Verlag München, 1989

Webové stránky (wikipedia.org) s životopisy Přemysla Otakara I. a II., Konstancie Uherské, Adlěty Mišeňské, Václava I. a Anežky České:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Přemysl_Otakar_I.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Konstancie_Uherská

https://cs.wikipedia.org/wiki/Václav_I.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Anežka_Česká

https://cs.wikipedia.org/wiki/Přemysl_Otakar_II.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Adlěta_Mišeňská

Vydává Schönstattske hnutí a texty všech čísel tohoto měsíčníku V úmluvě lásky je možné si stáhnout na www.schoenstatt.cz